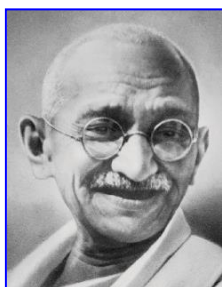

Jedno sa vo mne hlboko zakorenilo – presvedčenie, že základom všetkého je morálka a že podstatou morálky je pravda... Moja nemenná skúsenosť ma presvedčila, že niet iného Boha okrem pravdy... Aby sme uzreli univerzálneho a všetkým prenikajúceho ducha pravdy, máme byť schopní milovať aj najbiednejšieho tvora tak ako seba samého.

Cnostný človek nežije cnostne preto, lebo mu to je na osoh, ale preto, že je to zákon a životodarná miazga jeho bytia.

- **Skutočná láska nikdy nič nepotrebuje, vždy iba dáva...**
  - **Veľkosť človeka rastie mierou, akou sa usiluje rozmnožiť dobro svojich blížnych.**
- *Ak si niekto namáča ruku do vody v mise, ak niekto dúcha do mecha, aby udržiaval oheň, ak niekto na svojom pracovnom stole vypisuje nekonečné stĺpce číslíc, ak niekto v pálave slnka pracuje v bahne ryžových polí, ak niekto stojí v horúčave rozžeravenej vysokej pece a súčasne pri tom nežije tým istým duchovným životom ako by sa modlil v kláštore, svet nebude nikdy zachránený.*
- *Naši vládcovia môžu získať našu zem, naše telá, ale nie naše duše... Vonkajšia sloboda, ktorú dosahujeme je v presnom pomere k vnútornej slobode, ku ktorej sme sa v danej chvíli dopracovali. Ak je toto pravda, potom najväčšie úsilie musíme vynaložiť na našu vnútornú reformu.*
- *Voľakedy sa ľudia stávali otrokmi fyzického násilia. Dnes sú zotročení množstvom peňazí a luxusom, ktorý si za peniaze možno zadovážiť.*
- *Zdá sa, že dejiny robili násilníci, a napriek tomu slabí, pokorní, spravodliví formujú storočie za storočím na svoj nepravdepodobný odkaz; lebo násilníci sa ničia a utláčajú navzájom, ale spravodliví kľudne kráčajú z vekov do vekov stále znovu po rovnakej ceste a vrývajú do zeme nezmazateľnú brázd.*

- **Zmenou, ktorú hľadáme vo svete, sa musíme stať my sami.**
- *Sloboda je bezcenná, ak neobsahuje aj slobodu mylíť sa.*
- **Čo by bola Európa bez Krista?**

Vít'azstvo pravdy silou ducha a lásky.

Mohandás Karamčand GÁNDHÍ
(2.10.1869 – 30.1.1948)

- **Študujme sami seba, učme sa poznávať kraj, zvyky, deje a práva svoje, podania a tradície otcov našich:** Pracujme do omdletia na národnej roli dedičnej, hájme každú piad' duševného a hmotného majetku svojho...
Poznávajme kraje naše – poznáme tým sami seba.
- *Nie lichí učenci, nie politické úskoky, nie surová moc obhájala historickú pravdu, že Slováci sú najstaršími autochtónnymi obyvateľmi tejto nešťastnej vlasti svojej, ale obrátil si to sám ľud, krásnozvučnou, hlbokoetymologickou rečou svojou. Porozumeli tomu naši odvekí a najnovší kynožítelia, a preto idú vykynožiť s rečou i názvy miest, dedín ba i honov.*
- *Preto keď čo zbadám, všetko zbieram, všetko chránim, všetko pestujem a o všetkom svetu vyštebocem... Tento môj krik ale nesie sa k sláve môjho zaznávaného a potupovaného ľudu.*
- **Nemôžeme sa vyhovárať, že boli zlé časy. Časy budú ešte horšie, no časy si musíme hľadiet sami obracať! ... Dvoje nám je nevyhnutne treba: práca a obeť. Práca drobná a obeť hojná!**
  - **Pracovať tak, ako by sme nikdy neumierali, žiť tak, aby sme mohli kedykoľvek zomrieť, a preto dobre činiť, lebo život je krátky.**
- *Čas je nám zo sna vstať, lebo zaostali sme a oneskorili sme sa viac, ako sme mysleli.*
- *Môj náhľad pri rozmanitých odvetviach prírodných vied odjakživa bol ten, že veď my laici... máme zbierať, zhromažďovať a na hrbku ako mravenci, poznášať poťažný materiál nášho kraja, lebo nám je to snadno... My miestni a vonkovskí teda máme zbierať, ale preskúmať nazbieraný materiál patrí učencom, znalcom, učbárom v mestách, kde zas v blízkosti, pri ruke jesto potrebná literatúra, zbierky k porovnaniu, iní znalci k vyprosenu si mienky a vedomci. Títo teda majú materiál určiť a preštudovať. Toto bol môj náhľad a je.*
- *Botanika značí pôžitok, lebo botanik nikdy nie je samotný. Všade, kam sa pohne, stretne sa s rastlinkami, svojimi milými priateľmi, v púšti, na bralách, v priepasti. Z každej vychádzky ide s radosťou domov. Botanika je prívetivá, uznanlivá, slušná...*
- **Čas je nám už zo sna povstať, lebo zaostali sme a oneskorili sme sa viac, než by sme mysleli a verili. Čas je už aby sme sa poznali, ktorí pracovať vieme a chceme. Hľadí na nás nielen nevedomelý národ, ktorý, keď sa uvedomí, obviňovať nás bude a neprijme terajšiu našu výhovorku, že boli tvrdé časy a že sa nedalo nič vykonať: časy budú ešte tvrdšie, lebo vidíme, že čím lepšie čakáme, tým horšie dočkáme, a časy musíme si hľadiet i sami obracať na lepšie...**
- *Keďže bohatstvom, vysokým umením a politickou mocou nemáme výhľady prevýšiť šťastnejšie národy, môžeme v poznaní a vedeckom ocenení pokladov a vzácností našej domoviny vyniknúť, môžeme poučiť svet a vynútiť národnej samobytnosti našej uznanie, úctu a slávu.*
- **Ak chceme platiť za národ kultúrny, ak chceme obstáť pred súdom civilizácie, musíme s napnutím všetkých našich síl podať svetu dôkazy konkrétne, že nečakáme so založenými rukami, čo nám prinesie náhoda, ale ktorí štedrým grošom, ktorí skvelým umom, ktorí pilnou rukou, pracujme na povznesení nášho národa... najdrahšia a najväčšia sila je rozum náš. Rozum je vždy mocnejší, nežli telo, a rozumom vždy viac zdvihneme a vykonáme, nežli silou.**
- *Nech nikoho z národa slovenského nesklátia, neodstrašia ani tie najtrpkejšie sklamaná, lebo z nich, z bolesti pochádza otuženie, upevnenie a múdrosť.*
  - *Na chybách sa učíme a padaním sa dvíhame.*
- *Veda prírodná má ostať na svojom poli, a nie zabrádať do filozofie a mysticizmu, má ostať pri tom, čo nájde, a nie pri tom, čo nenájde, totiž Boha a dušu.*

Andrej KMEŤ
(19.11.1841 – 16.2.1908)

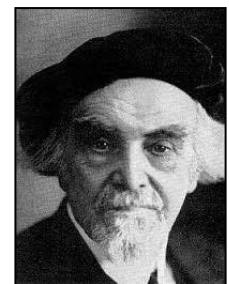
- * **Človek je hádanka** a dost' možné i najväčšia hádanka sveta. Nie ako živočích, ani ako bytosť spoločenská, ako časť prírody a spoločnosti, ale ako osobnosť, ba práve ako osobnosť. Celý svet je ničím v porovnaní s ľudskou osobnosťou, s jedinečnou ľudskou osobou, s ojedinelým ľudským osudom.
- * Svet má ideálne základy, ktoré majú univerzálnu povahu... Boh je láska prenikajúca do človeka... Život sa stáva plochým, maličkým, ak niet Boha a vyššieho sveta.

- * Duch je akoby závanom Božím, ktorý preniká do ľudskej bytosti a udeľuje jej vyššiu dôstojnosť, vyššiu kvalitu existencie, vnútornú nezávislosť a jednotu.
- * Existencia osobnosti predpokladá slobodu. Tajomstvo slobody je tajomstvo osobnosti... **Prejavom slobody je láska a dôraz na vlastné svedomie. Slobodný človek je ten, ktorý dáva, pomáha, oslobodzuje a miluje.**
- * Duchovné hodnoty sa utvrdzujú predovšetkým aktom vlastnej slobody. Najpotrebnejšie ešte nie je najhodnotnejšie. Aj tie najvyššie duchovné hodnoty zmiznú, ak sa sloboda neupriamuje na ich utvrdzovanie.
- * Žijeme v chaotickom svete, v ktorom je sloboda neprípustným luxusom. Problém spravodlivosti a slobody sa vôbec nestavia v jeho rýdzosti, je pohrúžený do kalnej atmosféry. Boj za elementárne statky, za samu možnosť žiť vytláča otázku hodnôt.
- * V kapitalistických demokraciách **peniaze a úplatná tlač** môžu ovládať spoločnosť a zbaviť ju reálnej slobody, zatiaľ čo deklarácia práv človeka a občana mala náboženské korene, zrodila sa za reformácie, ktorá proklamovala **slobodu svedomia**.
- * Nový človek sa klania ideálu alebo idolu produktivity, ktorá z človeka robí funkciu výroby, klania sa sile a úspechu, je nemilosrdný k slabým, jeho hybnou silou je súťaženie v boji, a čo je najdôležitejšie, prebieha v ňom oslabenie a takmer zničenie duchovnosti. Nový človek chce v sebe zatvoriť prístup k nekonečnu a skryť sa v konečnosti.
- * **Práve kresťanstvo učí, že ľudská duša je drahocennejšia než všetky kráľovstvá zeme, kresťanstvo je nesmierne vnímavé voči každému jednotlivému človeku, voči jeho individuálnemu osudu.**
- * Verím v pravý aristokratizmus osobnosti, v existenciu géniov a velikánov, ktorí sú si vždy vedomí povinnosti služby, cítia ju nielen smerom hore, ale aj dole. Neverím však v aristokratizmus skupinový, založený na spoločenskej vyvolenosti.

- * Žijeme v dobe, keď ľudia nemajú radi pravdu a nehľadajú ju.

- * **Lživá propaganda sa dopúšťa násilia na masách.**

- * **Spoločnosť bude taká, akí budú ľudia, ktorí ju tvoria.**

Nikolaj A. BERĐAJEV
(8.3.1874 – 24.3.1948)

Duch je základ...

- ❖ *Vonkajší svet, voči ktorému sme postavení, je čímisi od nás nezávislým, absolútnym. Hľadať zákony, ktoré platia pre toto absolútno, sa mi javilo ako najkrajšie vedecké životné poslanie... Ten, komu je dopriate spolupracovať na budovaní exaktnej vedy, nájde svoje uspokojenie a vnútorné šťastie vo vedomí, že vyskúmal, čo sa vyskúmať dalo, a v tichosti uctieval to, čo sa vyskúmať nedá.*
- ❖ *Základom teoretickej fyziky je uznanie existencie reálnych pochodov nezávislých na zmyslových vnemoch. Toto uznanie musí zostať v platnosti za každých okolností.*
- ❖ *Veda tiež vyžaduje veriaceho ducha. Každý, kto sa seriózne angažoval vo vedeckej práci, konštatuje, že nad vstupom do chrámu vedy je napísané: Musíte mať vieru. Je to vlastnosť, ktorá vedcovi nemôže chýbať.*
- ❖ *Hmota vzniká a udržuje sa len silou, ktorá dáva do pohybu časti atómov a robí z nich najdrobnejšiu slnečnú sústavu atómu... duch je základ každej hmoty.*
- ❖ *Veda sama o sebe objavuje mravné hodnoty, učí nás predovšetkým pravdivosti a bázni...*
- ❖ **Človek potrebuje prírodné vedy pre poznanie, ale náboženstvo pre konanie.**
- ❖ *Nebojím sa nazvať tajomného Stvoriteľa Bohom, tak ako ho nazvali kultúrne národy v predošlých storočiach.*
- ❖ *Tak ako náboženstvo i prírodné vedy potrebujú pre svoju činnosť vieru v Boha. Potom je Boh v náboženstve na počiatku, v prírodných vedách zasa na konci myslenia do hĺbky. Pre jedných je Boh základom, pre druhých korunou výstavby každej svetonázorovej úvahy.*

M. Planck

Max PLANCK (23.4.1858 – 4.10.1947)

Nemám pocty rád

- ❖ *Základnou funkciou ľudstva je poznanie. Ak táto funkcia odumrie, potom sa existencia ľudstva stane nezmyselná... Skúsenosť nás učí, že pravda vyjde najavo... Zo všetkého najvýznamnejšou je možnosť pochybovať...*

Som šťastný, že svet je tak mnohoznačný.
- ❖ *Veda je snaha porozumieť správaniu sa prírody... Veda je snaha pochopiť nejaký jav, založená na princípe, že to, čo sa deje v prírode, je pravdivé a slúži to na overenie každej teórie, ktorá chce daný jav objasniť... Princíp oddelovania pravdy od nepravdy pomocou experimentu a nazbieraná suma vedomostí, ktorá je konzistentná s týmto princípom – to je veda.*
- ❖ *Vo vede je bezpodmienečne nevyhnutné pochybovať; ak má veda kráčať vpred, je absolútne nevyhnutné, aby v nej bola zakódovaná neistota... Nič nie je úplne isté či dokázané nad akúkoľvek pochybnosť... Veda zhromažďuje stále viac faktov, ich výsledkom nie je žiadna absolútna istota, ale zistenie, že toto alebo tamto je viac alebo menej pravdepodobné.*
- ❖ *Veda ukazuje ľuďom, aké je cenné racionálne uvažovanie, aká je dôležitá sloboda myslenia... Prírodné vedy zo všetkých predmetov najviac zahrňajú poučenie, že je nebezpečné veriť v neomylnosť veľkých učiteľov minulých generácií... Existuje veľa intelektuálnej tyranie, ktorá sa koná v mene vedy.*
- ❖ *Chcel som hlavne, aby ste dokázali oceniť nádheru tohto sveta a vedeli naň pozeráť aj fyzikálnym spôsobom, lebo som presvedčený, že to patrí k hlavnej časti skutočnej kultúry dnešných čias... Nič síce neviem, ale toľko zase viem, že všetko je zaujímavé, ak to študujete dostatočne hlboko... Dokázali sme, že fantázia prírody je omnoho väčšia než ľudská predstavivosť.*
- ❖ *Moje potešenie je, že som prišiel na to, ako príroda funguje, radosť z objavu, zistenie, že ďalší ľudia moju prácu používajú...*
  - ❖ *Stojím pri mori a čudujem sa divom... ja, vesmír atómov... ja, atóm vo vesmíre.*
    - **Ak vás zaujíma úplný obraz sveta, jediná cesta ako ho pochopiť, je pomocou matematického popisu...**
- ✓ **Nepoznať matematiku je výrazným obmedzením na ceste k pochopeniu sveta... Matematika môže spojiť jednu vedu s druhou.**
  - **Matematika nie je iba jazyk. Matematika je jazyk a zároveň spôsob uvažovania. Je to ako jazyk plus logika. Matematika je nástroj myslenia... spočíva práve v organizovanom myslení.**
- **Bez matematiky nevidíte cesty, ktorými vám vo veľkom množstve rôznych tvrdení dovoľuje logika prejsť od jedného druhému.**

- ❖ *Logika nie je všetko; človek sa potrebuje pre nejakú myšlienku zapáliť, ak sa ňou má riadiť.*
  - ❖ **Nikdy nemáme definitívne pravdu. Môžeme si byť istí iba tým, že sa mýlime.**
- ❖ *Fyzika nie je najdôležitejšou vecou. Tou je láska.*

Richard P. FEYNMAN (11.5.1918 – 15.2.1988)

- ♣ *Boh, ktorý bol tridsať rokov murárom a tesárom, si poradí aj s troskami mojej duše... Kresťania pozerajú na západy slnka, ale im slnko nikdy nesmie zapadnúť.*
- ♣ *Celý život čakáme na neobyčajného človeka; namiesto toho by sme mali premeniť na neobyčajných tých, ktorí sú okolo nás.*
- ♣ *Čo je v nás, je väčšie ako my; obsah je teda väčší ako nádoba. Nezáleží na tom, či nádoba praskne alebo len pretečie; dôležité je jedno: aby sa posolstvo šírilo ďalej.*

- ♣ *Je pekné, že medzi priateľmi možno mnohé zamlčať, a neskalí to ich súlad. Medzi manželmi je to ťažšie... Nechať dozrievať je striebro, rozhodnúť sa zlato.*
- ♣ *Kniha je vždy rozhovor, ktorý sa nemohol uskutočniť.*

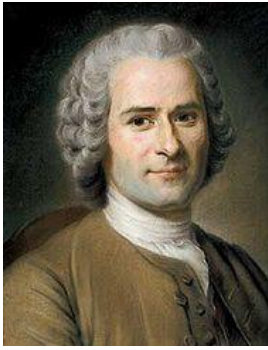
♣ ***Kristus hľadá v mojej duši Otcovu vôľu; Otec v nej hľadá Synov obraz. Keď sa v nej obidvaja stretnú, je plná Ducha Svätého.***

- ♣ *Nedostali sme otázku, ale pozvanie... Križ je kritická situácia lásky.*
- ♣ *Nič nie je nudnejšie ako zložitá duša a nič nie je napínavejšie ako jednoduchá duša... Prehľad má len ten, kto vie veľa prehliadnuť.*
- ♣ *Pokora nie je žiadna čnosť, ale poznanie, že nám všetky čnosti chýbajú.*
- ♣ *To najvyššie, čo si ľudia vedia navzájom darovať, je podnet pre lásku a bázeň.*
  - ♣ *Význam je vždy bohatší ako jeho vyjadrenie.*
- ♣ *Zlá láska je lepšia ako žiadna, žene sa udeľuje odpustenie, nie však farizejovi - iba preto, lebo nič neurobil... Svätci sú odpoveďou zhora na otázku zdola.*
- ♣ *Naše počiatkové slovo sa nazýva krása. Krása je posledným slovom, ktoré si uvažujúci intelekt môže dovoliť vysloviť, pretože ona korunuje, sťa svätožiara nepochopiteľného jasu, dvojité hviezdu pravdy a dobra a ich vzájomný nerozlučiteľný vzťah... **Každý dotyk krásy ukazuje na večnosť.***

- ♣ *Boh, ku ktorému dospejeme, je nehom. Boh, ktorého stratíme, je peklom. Boh, ktorý nás očisťuje, je očístcom.*
- ♣ *Iba Duch Svätý môže spôsobiť, aby Božie slovo bolo prijaté človekom v jeho dejinách i prirodzenosti; preto iba v Duchu Svätom môže človek prijímať, uvažovať a chápať slovo.*

Hans URS von BALTHASAR
(12.8.1905 – 26.6.1988)

**Spravodlivosť a pravda, to sú prvé ľudské povinnosti.
Láska k človeku, k vlasti, to sú prvé ľudské city...**

- Pre dobrého človeka znamená poctivosť viac ako pre učenca veda.
- Sloboda je poslušnosť voči zákonu, ktorá sme si stanovili... Zrieknuť sa slobody znamená, zrieknuť sa svojej ľudskosti.
- Našimi skutočnými učiteľmi sú skúsenosť a cit; človek cíti dobre, čo je užitočné pre iného človeka vždy iba v situáciách, v ktorých sa už sám nachádzal.
- V hĺbke duše je vrozený princíp spravodlivosti a čnosti, podľa ktorého pokladáme nielen svoje činy, ale aj činy druhých za dobré alebo zlé. **Tento princíp sa volá svedomie.**
- Existuje určitá veľmi špecifická vlastnosť, ktorá odlišuje človeka od zvieratá a ktorú nemožno poprieť: je to schopnosť zdokonaľovať sa.
- Rozmýšľam o svetovom poriadku, aby som Ho neprestajne obdivoval a zbožňoval: múdreho Stvoriteľa, ktorý sa v ňom zjavuje...
  - **Všemohúci Bože, prived' nás naspäť k jednoduchosti a chudobe, to sú jediné hodnoty života, ktoré nás môžu urobiť naozaj šťastnými.**
- Všetko na svete je vo večnom pohybe. Nič tu nezachováva ustálený a konečný tvar; a naše city, ktoré sa spájajú s vonkajšími vecami, tiež pominú a zmenia sa...

*Preto máme tu na zemi radosť len prechodnú.
Pochybujem, že niekto pozná šťastie trvalé.*
- Chcem žiaka vyučiť povolaniu žiť. Až vyjde z mojich rúk, nebude ani sudcom, ani vojakom, ani kňazom, ale bude predovšetkým človekom. Aby skúsil veľké dobro, musí poznať aj malé zlá. Ak sa mu darí príliš dobre po stránke telesnej, kazí sa po stránke mravnej. Človek, ktorý by nepoznal bolesť, nepoznal by ani ľudskú nehu, ani sladký pocit zľutovania a jeho srdce by nič nedojalo... Jednou z výhod dobrých skutkov je, že povznášajú dušu a prispôsobujú ju pre skutky ešte lepšie.
- Žiaľ aj radosť zmiznú ako tieň, život uplynie v malom okamihu; sám o sebe nie je ničím, jeho cena je v tom, akým spôsobom bol žitý. Zostáva jedine dobro, ktoré sme vykonali, a jedine dobro dáva životu cenu. Nehovor preto už, že život je pre teba zlom, pretože záleží jedine na tebe, aby bol dobrom.

- **Podporujte svoje blaho s najmenšou možnou stratou blaha svojich blízkych.**

Jean-Jacques ROUSSEAU
(28.6.1712 – 2.7.1778)

- *Cirkev musí vstúpiť do dialógu so svetom, v ktorom žije. Nech sa Cirkev stane slovom, nech sa stane posolstvom; Cirkev by sa mala stať konverzáciou... v srdci Cirkvi niet nijakého cudzinca. Nikto jej služby nie je ľahostajný...
Podstatou kresťanstva je láska...*
- *Kresťanstvo je dnes aktuálnejšie ako kedykoľvek predtým. Preto čoraz dokonalejšie musí ukazovať svoju pravdivú tvár. Musí sa opäť stať podstatným, logickým, hrdinským.*
- *Kresťanstvo, ktoré je postavené na absolútne, využíva možnosti, aké mu dávajú dejiny, aby dokázalo svoju životaschopnosť... Kresťanstvo je určené pre ľudstvo. Je to náboženstvo pre ľudí... Má zmysel pre reformu a novosť, ale aj pre tradíciu a vernosť... nikdy neupadá do spokojnosti. Ale je optimistické.*
- *Ludia nemôžu byť bratia, ak nie sú pokorní. Pýcha, nech sa zdá akokoľvek oprávnená, vyvoláva napätie... Pýcha narúša bratstvo...
Ak chcete mier, usilujte sa o spravodlivosť.*
  - *Netreba oddeľovať, čo je potrebné len rozlišovať.
Láska a pravda nebudú nikdy stáť proti sebe, lebo najvyššia a najdokonalejšia láska je láska k pravde.*
- *Cirkev je ochotná dať všetkému formu; znamená to, že zabráni zmareniu nejakej hodnoty a zároveň ju rozvíja... V srdci katolíka sa všetko spája a navzájom prelína: neisté s istým. Myšlienka, že je vyvolený aj že je nehodný. Bremeno môže byť sladké i nepohodlné... Som nadšený a hrozím sa, že som vyvolený... Večnosť a jej mystérium lásky je tajomstvom všetkých našich túžob... Každý kresťan je kňazom aj obetou. Každý kresťan je vyvolený spomedzi všetkých osobitnou láskou.*
  - **Čas čo plynie, nemení nič na večnosti Boha, v ktorom je všetko prítomné neustále a navždy... To je veľké tajomstvo.**
- *Minulosť nás naučila aspoň to, že je lepšie s istým rizikom čakať, aj keď netrpezliví budú sklamaní, ako improvizovať bez uváženia. A čím je autorita vyššia, tým viac musí čakať. Študovať vec je ľahké, no ťažké je rozhodnúť.*

Ak nenapojíme človeka na Boha, nie je možné, aby sa ľudia navzájom milovali...

Pravý dôvod lásky k ľuďom spočíva v tom, že sú stvorení na Božiu podobu, že sú ako my Božími tvormi, že sú naši bratia, ktorí majú toho istého Otca. Bez lásky k Bohu sa ľudia nikdy nebudú milovať... nemilujú pravou láskou, lebo nepoznajú lásku k Bohu.

Giovanni B. MONTINI (26.9.1897 – 6.8.1978)

Z odkazu básnika

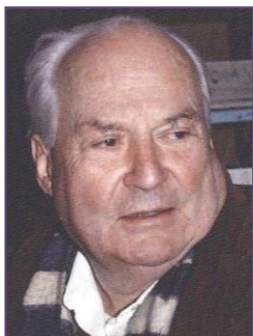
- *Celý svet okolo nás po tisícročia svojou krásou nám dáva znamenie o svete zjednotenia a pokoja, po ktorom túžia srdcia.*
- *Každé dielo, najvyššie i najpokornejšie, je službou vyššiemu poriadku veci, po ktorom prahne život.*
- **Nikto nemôže vystihnúť krásu toho, čo nemiluje...
Poznávanie je stúpaním ku svetlu... Poznanie sa meria láskou.**
*Kto uchvacuje z vecí tejto zeme viac,
než je nutné pre udržanie života,
pre dielo poznania a lásky, je spolupracovníkom smrti.*
- **Každý projev** tvůrčí práce je dorozumivací prostředek, jímž se dáva poznati duch duchu... Každá jasně vyslovená myšlenka činí lehčí sen všech lidí na zemi...
- Každý vědecký objev novým viděním zjemňuje naše vzájemné dorozumění; odkrývá nová místa duchového dotyku; každý provázen jest daleko sálajícím vzplápoláním lásky.
  - **Přes všechno** zemlení skepse, zoufalství milujících, přes viny, jichž nesmířena mlčení tíží celá pokolení, roste člověk k duchové jednotě na celé zemi.
  - **Všchno úsilí** poznání, rozumu, utrpení, svatosti a lásky pracuje, aby lidské slovo přiblížilo se co nejvíce tajemné pravdě světa; aby stále větší množství lidí mohlo se shodnout o skutečné ceně pozemských věcí a styk člověka s člověkem, aby byl učiněn bezelstný, mocný, jemný a čistý.
- **Každým** překonáním bolesti, dobytím nové pravdy, ukončeným dnem lásky, každým pohledem na věci, které jsme uviděli naposled v tomto životě, roste v nás pocit duchovní svobody...
Každé slovo lásky, každá střepina skla odhozená z cesty, aby nezranila bosé nohy, každé pojmenování věcí jejich pravým jménem, každé prolomení mříží sobectví našeho má svůj ohlas ve světě vyšším.
- *Kdo staví na hmotě, zklame se. Všchno musí býti proniknuto duchem...*
- *Lidé jsou všude stejní. Záleží jen na tom, jaké mají srdce a svědomí.*
- *Nepřetržitě, na všech místech najednou pracuje slovo, smrt a láska.*
- **Nikdo nemůže si trvale přivlastnit více na této zemi, nežli stačí udržet svým duchem.**

- **Každý život** je div pripravený miliónmi rokov skrytých víťazstiev nad smrťou...
- **Každý údes pred smrťou** je len uvedomením si veľkosti a nádhery života, pre ktorý ešte nie sme pripravení.

Otokar BŘEZINA (13.9.1868 – 25.3.1929)

*Láska je syntézou kontemplácie a činu,
je vláknom spájajúcim nebo so zemou, človeka s Bohom.*

- ✦ *Boh našiel spoločného menovateľa, aby bol ku každému z nás spravodlivý. Tým menovateľom je schopnosť lásky, v ktorej sa všetci stávame rovnakí.*
- ✦ *Sme stvorení pre lásku; problémom je iba určiť predmet a spôsob lásky.*
- ✦ *Bolesť očisťuje lásku, robí ju skutočnou, pravou, čistou a navyše odstraňuje všetko, čo láskou nie je.*

*Na svete je všetko problematické okrem lásky.
Kto ju prežíva, zbavuje sa problémov.*

- ✦ *Láska ospravedľňuje naše, často protirečivé, skutky. Láska je naplnením zákona.*
- ✦ *Láska, ktorou je Boh v nás, vám ukáže cestu, po ktorej treba ísť... V láske objavíš svoju cestu; v láske nájdeš odpoveď a v láske nájdeš pokoj.*
- ✦ *Je veľmi ťažké bezvýhradne veriť, že je to naozaj Boh, kto ovplyvňuje beh sveta. Býva to najčastejšia a zhrýzajúca pochybnosť, ktorá sa nás zmocňuje na zemi.*
- ✦ *Boh, ktorý miluje svoje dieťa, keď vidí, že niekto alebo niečo ho zasiahlo, má toľko fantázie, že vie pretvoriť zlo na dobro, nečinnosť na kontempláciu, bolestný výkrik na modlitbu, bolesť na úkon lásky... Účinný spôsob, ako nás zastaviť, je bolesť a on vie, ako ňou narábať.*

✦ Čoho sa mám obávať, ak všetko riadi a udržuje Boh?...

Obdivuhodný je Boh, ktorý si vie poslážiť nami biednymi a nehodnými...

- ✦ *... buď ako drobný milujúci bod pred Bohom lásky... byť v práci malí a chudobní, vo vyhnanstve zasa trpezliví, v živote pokorní a nenápadní, v ťažkých skúškach odvážni, v modlitbe verní a v láske vrúcni... Ak je Boh mojím Otcom, môžem pokojne a spokojne žiť. Som poistený na život i na smrť, na čas i večnosť.*

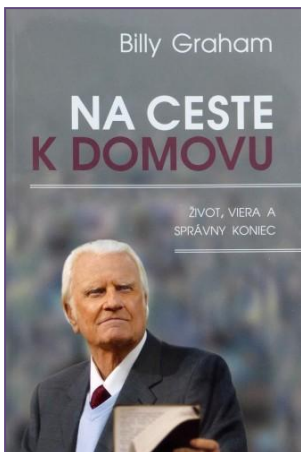
*✦ Nie sme trestaní za naše skutky, ale sme trestaní našimi skutkami.
Tak, ako sme nimi i odmeňovaní.*

- ✦ *Či kľáčiš na piesku púšte a rozjímaš, či stojíš za školskou katedrou, akú hodnotu by malo to všetko, ak by si nekonal v súlade s Božou vôľou?*
- ✦ *Niet presvedčivosti, lebo chýba život; niet živosti, lebo chýba príklad; niet príkladu, lebo miesto viery a lásky nastúpili prázdne slová.*

*✦ Jestvuje čosi väčšie ako tvoje skutky: **modlitba**;
jestvuje sila účinnejšia ako tvoje slovo: **láska**.*

Carlo CARRETTO
(2.4.1910 – 4.10.1988)

Ak stratíme bohatstvo, nestratíme nič, ak stratíme zdravie, o niečo prídeme, ak stratíme charakter, stratíme všetko.

Dieťa, ktorému je dovolené, aby sa správalo bez rešpektu k rodičom, nebude mať v skutočnosti rešpekt k nikomu.

Mojim jediným zámerom v živote bolo pomôcť ľuďom nájsť osobný vzťah s Bohom, ktorý, ako verím, prichádza cez poznanie Krista.

Ako kresťania máme iba jedinú autoritu, jediný kompas: Slovo Božie... Kresťania sa môžu na budúcnosť pozerat' so zaslúbením, s nádejou a radosťou a bez strachu, odradenia či sklúčenosti.

Odvaha je nákazlivá. Ak statočný muž zaujme pevný postoj, chrbát ostatných sa často narovná.

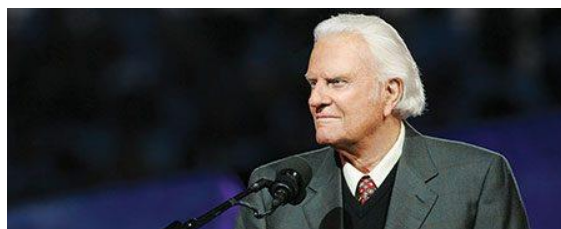
Integrita je tmel, ktorý drží pohromade našu cestu životom. Musíme sa bez ustania snažiť si svoju integritu udržať.

Jedinou našou povinnosťou je robiť šťastnými tých, ktorých milujeme.

Nudia sa iba tí, ktorí chcú, aby za nich všetko spravili ostatní.

Vďaka Ti, drahý Pane, za nádej, ktorú mám v Tvojej všetko obklopujúcej večnej láske.

Kríž nám ukazuje vážnosť našich hriechov, avšak taktiež nám ukazuje nekonečnú Božiu lásku.

Billy GRAHAM
(7.11.1918 – 21.2.2018)

- ❖ **Zo všetkých možných spôsobov** jednania vyber vždy ten, ktorý po uvážení všetkých dôsledkov najviac prispeje k blahu celku.
- ❖ *Omnoho viac ako o šírenie užitočných právd sa musíme usilovať o to, aby sa cvičením u ľudí rozvinula schopnosť úsudku... musíme ich naučiť samostatne rozpoznávať nesprávne úsudky.*
- ❖ *Musíme byť rozhodní. Prilnúť k pravde, k dobrej veci ľudstva, a nie sa chcieť zapáčiť nejakej strane, nejakej ľudskej stolici.*

- ❖ *Odvahu potrebuje aj učiteľ, pretože pravá osveta vždy naráža na odpor; v každej krajine sa nájdú ľudia, pre ktorých je čistá pravda soľou v očiach.*
- ❖ *Priznajme sa pred celým svetom, že potrebujeme lásku, milovať a byť milovaní. Nehanbime sa za to, že sme ľudia!*
- ❖ *Nič nemôže zabrániť tomu, aby sme neodvodili z najpravdivejších tvrdení, ak ich spojíme s nepravdivými predpokladmi – najzvrátenejšie a najhanebnejšie závery.*
- ❖ *Príde doba, keď budú ľudia pociťovať k vojne, k tejto nezmyselnej túžbe dokázať svoju pravdu mečom, rovnako všeobecný odpor, aký teraz pociťujú k súboju.*
- ❖ *Pravá veselosť nielenže neuberá z dôstojnosti ľudskej, ale je aj podstatnou podmienkou jej dokonalosti.*
  - ❖ **Byť šťastný a iných obšťastňovať – to je pravé poslanie človeka... Podstatné je ctiť v každom človeku dôstojnosť ľudskej prirodzenosti.**
- ❖ *Múdry človek nie je nikdy pyšný a spupný; skôr o sebe zmýšľa skromnejšie ako iní... nechce panovať nad inými, ale nechce tiež byť ich sluhom...*
- ❖ *Bez toho, že by sme preceňovali hodnotu, ktorú poznanie má, musíme všetci uznať, že nevedomosť a omyl pôsobí celému ľudstvu nesmierne zlo... každý človek, pokiaľ je živý, má pokračovať vo svojom vzdelávaní... Viera nás nezabavuje povinnosti používať vlastný rozum a naopak.*
  - ❖ **Matematiku možno definovať ako vedu, ktorá pojednáva o všeobecných zákonoch, podľa ktorých sa veci musia riadiť vo svojej existencii... Cenil som si na matematike len to, čo je súčasne filozofiou.**
- ❖ *Niečo je pravda nie preto, že to tak poznáva Boh, ale naopak Boh to tak poznáva, pretože to tak je.. Keby neboli pravdy samé o sebe, nemohli by existovať ani žiadne poznané alebo myslené pravdy.*
- ❖ *Predovšetkým som si stanovil pravidlo, že ma žiadna zrejmosť predpokladu nedonúti k tomu, aby som sa cítil zbavený povinnosti hľadať preň dôkazy tak dlho, pokiaľ jasne neuvidím, že nemožno a prečo nemožno požadovať žiadny dôkaz.*
- ❖ *Konečné a nekonečné sa vzťahuje na určité vnútorné vlastnosti predmetov a vôbec sa netýka len ich vzťahov k našej poznávacej schopnosti či dokonca k našim zmyslom.*
- ❖ *Nič na svete nesmieme mať za istejšiu a nepochybnejšiu ako zásadu, že všetci pozemšťania sa vyznačujú v podstate rovnakou prirodzenosťou a majú v podstate rovnaké práva... Každý boháč namiesto toho, aby si robil nárok na zvláštne prejavy úcty, by mal cítiť kvôli svojmu bohatstvu potrebu ospravedlnenia a obhajoby.*
- ❖ *Slabý matematik nebude nikdy mocným filozofom... aby to, čo možno bolo povedané nejasne, bolo vysvetlené jasnejšie, to, čo je úplne nesprávne, bolo odvolané, ale všetko správne a pravdivé, aby čo najskôr bolo všeobecne prijaté.*
- ❖ *Vo vedách i vo všetkých ostatných oblastiach neprinášajú pokrok tí, ktorí krčovitne zotrávajú na ustálenom stave vecí, ale tí, ktorí sa usilujú o lepšie, tí, ktorí sa odvážia stále meniť všetko, čo nie je v poriadku.*

(Gejzír podnetov 2028 vybral a zostavil dmj)

Bernard BOLZANO
(5.10.1781 – 18.12.1848)